

בפס"ד. ר"ד כ"ק אדמו"ר שגיט"א לאחרי תפלה מנוחה ביום ראשון של שבתא אחר הסמליקות
הרבנית הצדקנית מרתה חי' מושקה נ"ע זי"ע - יום ד' פ' משפטים, כ"ב שבט ה'תשמ"ח.

דער דין אוז איז "אין מונחים רשאים לפקוד עד שיפתח האבל תחוללה" 1.

ווע"פ וואם יש נהגים אוז ניחום אבלים זאל ניט זיין ביז יומ שליישי (ווע גערראכט אין אוחדוניט) 2.

זיט אין גדרא אין כתובות 3, אוז מ'האט מונחן אבל געוווען ביום שני,

און נאכטער: דער רשב"ץ זאגט 4, אוז ניחום אבלים אוז אויך ביום ראשון, ווי פארשטאנדיק פון דברי

אונגה 5 "אל חנומחו בשעה שמתו מוטל לפנוי", זוקא "בשעה שמתו מוטל לפנוי" 6, אבעד גלייך דעראנך (אויז

ווע ראנז) אויז א זיין לנחט. און דיז ראי (הכי גוזלה) לאזה אויז - "לפנוי" שטצינו שאחר קבורה המתה

לייך פאהורי גמור הקברנה) גטו געושים שורות שורות ומונחים האבל פאן שנצבר באבל זונטיש גבעפ' היי

לאא".

ווע"פ אוז מ'קען מסביר זיין אוז דאס (דער כה צו מונחן זיין גלייך ביום ראשון) אויז מצע כה הרביט

ציבור 7 - קומס אבעד דערפונ ארטיס בעוגע לפונען, אוז אויך אין דעם איצטיקן מצב ואונז, וואו עס געפינט זיך א

זיט וציבור, קענען מונחן זיין (אויז ביום ראשון).

1) טו"ק כת, ב. רטב"ם ה"ג, אבל פ"ג ה"ג. טושו"ע יו"ד ר"ס שעו.

2) ראה בהחובא בס' גשר החיים ח"א פרק כ אוטה ה (ע' רט). ט' דרכי חדס סימן כה אוטה ה. ווא"נ. וראה

"ידי משה לוייק"ר פ"ח, א.

3) ח, ב.

4) הווא במדרש שמואל לאבות פ"ד מכ"ב. חוו"ט שם.

5) אבותה שם (במשניות שלפנינו ובסידור אזה"ז - משנה ייח).

6) לא הרשב"ץ שם גרים זאל חנומחו בשעה אבלו". וכותב ש"הגורדים בשעה שמתו מוטל לפנוי שינו הגדרא
פני שטצינו שאחר קבורה המתה היי נעשים שורות שורות ומונחים האבל כו', אבל נראת שאין לשונות הגדרא
פניא כ שלא אמר בימי אבלו ולא בשעה אבלתו לא בא בשעה אבלו, כו'ומר בשעה שהוא מתאנח באבלו". וראה
ויר"ט שם.

7) קשות הרשב"ץ שם.

8) מס' שמחות פ"א ה"י.

9) ברכות ייח, ב. וראה סנהדרין יט, א. רטב"ם ה"ג, אבל ופי"ג. וראה טו"ק כו, א' במשנה.

10)

ועוד ונוסף על כולם:

מ' שיטיס איצטער אוין א צייטס וווען ס' נויטיקט זיך ספוציעל אוין אהבתה ישראל, דער "ככל גדוּ בתרזה"
פון "וואָהַבְתָּ לְרֹעֵךְ כֶּךְ" 10 - בכוּדי סְבִּיגְלִיְּזִין דַּעַם עֲנֵינָן הַגָּוֹת, ווָאַס אַז גַּעֲקֻומָּן צַוְּיִב שָׁנָאת חַנְסַיָּה,
כָּלְלַ אַזְּ – סְבִּיגְלִיְּזִין דַּעַם עֲנֵינָן הַמִּיחָה ווָאַס אַז פַּאֲרְבּוֹנְדָן מִיט שָׁנָאת חַנְסַיָּה וְגוּ, כַּסְבוּן מָזָה ווָאַס
בְּשַׁעַת הַגָּוֹתָה ווָעַם זִין "בְּלֹעַ הַמָּוֹת לְנַצְחָה וְמוֹתָה הָאֱלֹקִים דְּמָעוֹת מַלְלָה כָּל פְּנַיָּם גַּו" 12.
וָאַס אַיְנָעַר פון די ווּעַגְן דַּעַדְצָו (כוּ מְבִטְלִיְּזִין סִיבָּם הַגָּלוּת וְהַשִּׁיחָה) אַז דַּוְרֵךְ נִיחָום אַבְּלִים – וְוי
דער רַמְבָּס פְּסָקָן 13, אוֹ נִיחָום אַבְּלִים (עַיְן ווָאַס דַּאַס אַז אַזְּ מְצֻוּה מְדֹבְרִיהָט) אַז "כָּלְלַ אַהֲבָתָה לְרֹעֵךְ
כָּלְלַ".

דעריבער אוֹז אַיְנָעַר נַאֲכָבָר נַוְגָע אַיְסָנוֹזָן די טַרְשָׁטוּ גַּעֲלָגָנָהִיט ווָאַס ס' האָס אוֹיָף דַּעַם עֲנֵינָן
שהזמנָן גַּרְמָא – נִיחָום אַבְּלִים כָּלְלַ אַהֲבָתָה יִשְׂרָאֵל.
וַיֵּשׁ עַד לְהַוְסִיף, אוֹ אַבְּלָגָות אוֹז אַזְּ פַּאֲרְבּוֹנְדָן מִיט "וְהַחִי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ" 14, ווָאַס דַּאַס אַז אַזְּ פון
די עֲנֵינִים פון נִיחָום אַבְּלִים.
תְּבִפְרַט ווּנְעַן עַס רַעַת זִיךְ ווּעַגְן אַז מַעֲנַשָּׂא ווָאַס אַיד (עַרְשָׁטוּר) נַאֲמָעַן אַז – "חַנְנָ".

10) קְדוּשָׁים יִם, יְהִי וּבְתוּךְ (וּפְרַשְׁׂאֵי) שָׁם.

11) יְהַמָּא ס, ב.

12) יְשֻׁעָיִי כָּה, ח.

13) הַלְּ, אַבְּלַ רְפִיְּד.

14) קְהַלָּת ז, ב. וּרְאָה רַמְבָּס שָׁם סְפִיְּג: יְפַשְּׁפָא בְּמַעְשָׂיו וַיְחַזֵּר בְּחַשּׁוּבָה.